

در مورد عطر و ادکلن

عطر آمیزه ای از روغنهای اساسی، ترکیبات معطر، ثابت کننده و الکل می باشد. روغن های اساسی از طریق تقطیر گلها، گیاهان و علفها بدست می آید. اگر عصاره گیری از طریق تقطیر میسر نباشد توسط روغنهای جاذب این کار صورت می گیرد، مانند گل یاس. عصاره گیری توسط روغنهای جاذب اساسا عمل استخراج توسط جذب مواد معطر بداخل موم و سپس استخراج و جدا سازی روغن بدبو توسط الکل میباشد. در ساختن عطر مواد شیمیایی معطر نیز بکار میرود. ثابت کننده ها که وظیفه پیوند دادن و متصل کردن عطرها را بعهده دارند شامل بلسان (درخت گل حنا)، عنبر سائل و شیره غدد بودار آهوی مشک (نوع غلیظ آن بدبو بوده اما در محلول الکل به عنوان عامل نگهدارنده کاربرد دارد). میزان الکل افزوده بستگی به نوع عطر دارد.

:: عطر چیست و ادکلن کدام است؟

میزان در شناسایی عطر ۴۰٪ است. همان طور که طلا ۱۸ تا ۲۴ عیار یا نقره ۸۰ تا ۱۰۰ مرغوب تا خالص خوانده می شود، معیار عطر نیز ۴۰٪ است یعنی از عصاره (اسانس، جوهره) به دست آمده ۴۰٪ عطر خالص باشد و مابقی آن آب و الکل و دیگر افزودنی ها که آن خالص ترین و گران ترین عصاره هاست. حالا معیار بندی عطرها از همین میزان غلظت شروع می شود :

- ۱- ۲۰ تا ۴۰٪ عطر مرغوب تا خالص یا Parfum
- ۲- اگر عطری بین ۱۰٪ تا ۲۰٪ از این مواد معطر را داشته باشد به آن می گویند عطر یا اودوپرفیوم Eau de perfume
- ۳- اگر بین ۵٪ تا ۱۰٪ مواد معطر باشد به آن می گویند Eau de toilette اودوتوالت
- ۴- اگر ۲٪ تا ۴٪ مواد معطر داشته باشد به آن می گویند Eau de cologne اودوکلن یا ادکلن

این بود فرق عطر با ادکلن که البته روی شیشه ای آنها با علامت FL.OZ نوشته شده که هر کدام در چه رده ای هستند و این عدد هم هیچ ربطی به مرغوبیت و کیفیت یک ادکلن ندارد. ادکلن و اودوتوالت نیز فرق چندانی از نظر مصرف با هم ندارند و اینجا فقط یک طبقه بندی تجاری و نوع استفاده مورد نظر بوده است. به طور معمول ما به اودوتوالت هم ادکلن می گوئیم.

:: انواع عطر و خواص آنها

همان طور که درصد (غلظت) ترکیبات معطر (اروماتیک) کاهش می یابد، شدت و طول عمر عطر نیز کاهش می یابد. ترکیب آب و الکل بعنوان حلال مواد معطر بکار میرود. در عمل گرمای بدن سبب میگردد تا حلال بسرعت تبخیر شده و عطر بروی پوست باقی بماند تا بتدریج طی چندین ساعت تبخیر گردد.

ما مجبوریم از همان معیار چشایی برای شناسایی نوع بوی عطر استفاده کنیم: "شیرین"، "تلخ"، "ترش". چند رده بندی دیگر مانند انواع رایحه گلها یا میوهها یا حتی بوی چوب درختان و شکلات و توتون نیز وجود دارد ولی این سه نوع رایحه به

اضافه‌ی "سرد" و "گرم" ساده‌ترین معیارهای ما برای شناسایی عطرها هستند. علاوه بر صفات "تند" و "ملایم" شاید بشود صفت‌های "سنگین" یا "سبک" را هم به کار برد. برخی از عطرها ترکیبی از این سه رایحه به اضافه‌ی سردی و گرمی هستند مثلاً عطرهای گرم و شیرین یا سرد و تلخ یا تند و شیرین با تندی و ملایمت‌های مختلف.

عطرهای گرم و شیرین و تلخ : مناسب برای فصول سرد یا مناطق سردسیر
عطرهای سرد و تلخ یا ترش : مناسب برای فصول گرم یا مناطق گرمسیر و مجالس دوستانه
عطرهای تند از هر نوع : برای میهمانی‌ها و مجالس
نوع و فصل استفاده هم البته اول بستگی به ذائقه‌ی بویایی شما دارد.

:: مراحل تبخیر عطر

۱- **رایحه اولیه:** رایحه ای که پس از چند دقیقه از استعمال عطر احساس می گردد. رایحه اولیه همان احساس اولیه از بوی عطر می باشد. به همین خاطر در فروش عطر تاثیر بسزایی دارد. رایحه این مرحله تازه و تند می باشد. ترکیباتی که در این مرحله دخیل هستند بوی تند داشته و شدیداً فرار می‌باشند و بسرعت تبخیر می‌گردند.

۲- **رایحه ثانوی:** رایحه عطرثانوی زمانیکه رایحه ابتدایی از میان می‌رود آشکار می‌گردد. رایحه ثانوی بدنه اصلی عطر را تشکیل می‌دهد و بعنوان ملایم کننده بوی تند اولیه بکار می‌رود. رایحه این مرحله چیزی حدود ۱۰ دقیقه تا ۱ ساعت بعد از استعمال عطر احساس می‌گردد.

۳- **رایحه پایه:** رایحه عطر زمانی که رایحه اولیه و ثانویه از میان می‌روند. ترکیبات این گروه معمولاً ثابت کننده می‌باشند. رایحه این مرحله قبل از ۳۰ دقیقه از استعمال عطر احساس نخواهد شد.

:: منابع عطر سازی

گیاهان بعنوان منابع روغنهای اساسی و ترکیبات معطر عمده بشمار می‌آیند. گیاهان این ترکیبات را بخاطر محافظت از حیوانات گیاه خوار و همچنین جذب حشرات گرده افشان تولید می‌کنند.

- ۱- گلها: بزرگترین منبع مواد معطر می باشند که شامل گل های سرخ، مریم، میخک، یاس و ابریشم هستند.
- ۲- برگها: برگهای نعناع هندی، بنفشه، رزماری، مرکبات، گوجه فرنگی و علف خشک.
- ۳- ریشه و ساقه های زیرزمینی: ریشه درخت جوز و زنجبیل.
- ۴- دانه ها: دانه های گشنیز، زیره، کاکائو، هل و بادیان.
- ۵- میوه ها: میوه های تمشک، توت فرنگی، سیب، مرکبات، وانیل، فلفل شیرین.
- ۶- روغن چوب: چوب درختان سرو، عرعر، کاج و صنوبر.
- ۷- پوست درختان: درخت نعناع.
- ۸- رزین(صمغ): رزین بوته کندر، بلسان (درخت گل حنا)، کاج و صنوبر.

۱- منابع حیوانی

- ۱- مشک: از کیسه آهوی آسیایی گرفته میشود که مشک سنتزی (مصنوعی) به علت اقتصادی بودن جایگزین مشک طبیعی شده است.
- ۲- کاستوریوم: که از کیسه سگ آبی آمریکای شمالی بدست می آید.
- ۳- عنبر سائل: ماده چربی مانندی که از نهنگ عنبر بدست می آید.
- ۴- عسل: که از کندوی زنبور عسل بدست می آید.

۲- منابع مصنوعی

مواد معطر ساختگی ترکیبات ارگانیکی می باشد که از فراورده های نفتی و یا رزین درخت کاج حاصل میگردد مانند کومالین و لینالول.

: خانواده عطرها

- FRESHY GREEN: رایحه ای که شبیه علف و سبزه و یا برگهای تازه چیده شده میباشد، رایحه پر طراوت
- ORIENTAL: رایحه کاجی و بلوطی و یا وانیلی، رایحه گرم
- SPICY: رایحه گرم و تند
- WOODY: رایحه جنگل و چوب خشک تازه قطع شده
- FLORAL: رایحه گلها، ملایم و طبیعی
- FRUITY: رایحه میوه ها بجز مرکبات مانند: سیب، موز و توت فرنگی
- FUNGAL: رایحه قارچ مانند
- EARTHY/MOSSY: رایحه زمین جنگل و خاک

CITRUS: رایحه مرکبات مانند: نارنج، لیمو ترش و پرتغال

TOBACCO: رایحه تنباکو

SWEET: رایحه شیرین

LIGHT: رایحه ملایم و سبک

HEAVY: رایحه سنگین و گیرا

از دیگر گروه های عطرها میتوان به DEODORANT ها که برای برطرف کردن بوی بد دهان و ANTI-PERSPIRANT ها که از تعریق بدن جلوگیری میکنند و AFTERSHAVE که پس از اصلاح استفاده میگردند نام برد.

:: نکاتی در مورد مصرف عطرها

۱- عطر را در نقاط نبض دار بدن استفاده کنید نقاطی که جریان خون قوی و پوست گرم تر از دیگر نقاط می باشد مانند مچ دست، پشت گوش، قفسه سینه، گردن، پشت زانوها و داخل آرنجها.

۲- عطر را بصورت چند لایه استفاده کنید تا ماندگاری آن افزایش یابد.

۳- پس از ۴-۶ ساعت معمولاً باید مجدداً به خودتان عطر بزنید.

۴- عطر را در هوای روبروی خود اسپری کرده و از آن عبور کنید. با این کار عطر بطور یکنواخت روی بدن شما می نشیند.

۵- هیچگاه عطر را مستقیماً روی لباس خود بکار نبرید زیرا ممکن است ایجاد لك کند.

۶- زمان امتحان عطر هنگام خرید اجازه دهید حداقل عطر بمدت ۱۰ دقیقه روی پوست شما باقی بماند و زمانی که بوی عطر با بوی طبیعی بدن شما آمیخته میگردد ایجاد بوی متفاوتی خواهد کرد. با این کار انتخاب بهتری خواهید کرد همچنین بیش از ۲ عطر را همزمان امتحان نکنید چون بینی شما دیگر قدرت تشخیص نخواهد داشت.

:: استفاده درست از عطر

بسیاری از مردم فکر می کنند که برای باکلاس بودن باید عطر و ادکلن های گران قیمت بخرند چون مرغوب تر و خوش بوترند. این فکر از جهاتی غلط است. هر کسی می تواند با هزینه ای اندک عطر مناسب خود را بخرد که از آن راضی باشد. عطر یا ادکلن مرغوب و گران قیمت هم خوب است اما وقتی با بدن شما سازگار نباشد، فایده ای ندارد. یکی از آشنایان عطر بسیار گران قیمتی خریده بود که به شدت پز قیمتش را می داد اما وقتی آن را به خودش می زد بویی شبیه آب پیاز داشت! پس این واکنش پوست شماست که ملاک است نه جیب شما! این شاید نکات مفیدی در این زمینه باشد. مطمئناً دیدگاه شما نسبت به استفاده از عطر و ادکلن عوض خواهد شد.

چرا گفتیم سازگاری با بدن شما؟ عبارت دقیق تر "سازگاری با پوست شما" است. باز هم بسیاری از مردم طرز استفاده غلطی از ادکلن و عطرها دارند. آنها را به لباس خود می زنند! نمی دانم شاید عطرهایی مخصوص لباس هم وجود داشته باشد ولی مساله این است که عطر باید روی پوست جواب بدهد. ما دکتر پوست نیستیم ولی به تجربه بیشتر ما دریافته ایم که پوست افراد با یکدیگر متفاوت است. شاید بوی بدن افراد مانند خطوط سرانگشتان مخصوص همان فرد باشد. بنابراین هر عطری احتمال دارد روی پوست افراد مختلف، واکنش های شیمیایی متفاوت و در نتیجه بازتاب مختلفی داشته باشد. این در اصطلاح علمی یعنی PH و میزان اسیدی بودن یا قلیایی بودن افراد متفاوت است و بطور کلی رایحه عطر باید روی پوست جواب بدهد. دقیقاً کجا؟ چند نقطه از بدن هست که دارای نبض است: پشت گوش ها در قسمت زیر آن و کناره های بینی و مچ دست و مچ پا. گردن هم هست ولی سعی کنید به گردن نزنید چون مقداری حساس است. همان کناره های بینی و پشت گوش و نبض مچ دست از همه مناسب تر است. ضریان نبض باعث می شود که رایحه ی عطر بیشتر در هوا پخش شود. اگر به فاصله ساعد و بازو یعنی میان آرنج و یا پشت زانوی پا و کنار قوزک پا نیز دقت کنید آنجا نیز یک نبض هست و مناسب زدن عطر. اگر پوست شما خشک است می توانید قبلاً از کرم یا لوسیون استفاده کنید تا ماندگاری عطر بیشتر شود.

یادتان باشد که شما "عطر را به خاطر دیگران می زنید" چون بعد از چند دقیقه شما به خاطر عادت به آن دیگر بویی نمی شنوید. پس عطر برای ایجاد احساس بهتر از شما در نظر دیگران است. در هر شغل و سمتی هستید عطر را فراموش نکنید. به هر حال بیشتر افراد تقریباً روی یک چیز نقطه اشتراک دارند و آن این که برای بوی خوش احترام قائلند.

:: چگونگی ماندگاری بوی عطر

شما رایحه عالی مورد نظر خود را در قیمتی مناسب پیدا کرده اید، اما هر زمان که از آن استفاده می کنید، به زودی و در عرض چند ساعت بوی آن از بین می رود. چرا این اتفاق می افتد؟ روش هایی را بیاموزید تا به شما اطمینان بدهد که بوی عطرتان در سرتاسر شب یا روز قوی و خوب باقی می ماند.

۱- پوست سالم رمز استفاده موفق از محصولات آرایشی و زیبایی است. ابتدا مطمئن بشوید که پوست شما پیش از

استفاده از عطر کاملاً شسته و تمیز است.

۲- توجه کنید که چه نوع مواد بهداشتی پوست و بدن باعث می شود که بدن شما بوی تندی داشته باشد. اگر از عطر برای این منظور استفاده می کنید که بوی بدن شما را بپوشاند، این بو و عطر به مدت طولانی نمی ماند و سرانجام بوی بدن شما بر عطر غلبه می کند.

۳- اگر بوی بدن شما به شکلی است که اثر عطر را از بین می برد، قبل از به کار بردن عطر از محصولات بهداشتی و آرایشی مناسب استفاده کنید.

۴- دقت کنید که عطر را در جایی که ماده بویر یا ضد عرق استفاده کرده اید، به کار نبرید. بوبرهایی با رایحه ملایم بوی عطر شما را نمی پوشاند، بلکه آن را افزایش می دهند. بوبرها هر نوع بوی عرق را از بین می برند و باعث می شوند که رایحه عطر به خوبی بدن شما را خوشبو کند.

۵- قبل از استفاده از عطر مطمئن شوید که خراش و زخم روبازی بر روی پوست خود ندارید، زیرا ترکیب عطر با مایعات بدن باعث ایجاد بوی نامطبوع می شود.

با تشکر از کاربر گرامی: **محمد امین حبیبی**

www.atrafshan.com